

KIRJASTOAUTOTILASTOJEN 2014 TARKASTELUA Antero Kyöstiö

Motto: Tämä on korutonta kertomaa Suomen kirjastoautoista tilastojen valossa vuonna 2014.

Aluksi koko maan tilastoja. Yleisten kirjastojen lainaus 2014 verrattuna vuoteen 2013 -2,1% Kirjastoautojen lainaus 2014 verrattuna vuoteen 2013 -3,0%. Eli autojen lainaus on pudonnut hieman enemmän kuin yleisten kirjastojen lainaus. Syynä on ehkä se, että autojen määrä laski kuudella 147:sta 142:een eli 3,4% . *) Autojen pysäkkien määrä väheni 3,4% .

Suurimmat lainat: Jyväskylä palasi omalle paikalleen ykköseksi 277 480 lainalla. Tampere on kakkosena Jyväskylän tuntumassa 272 340 lainalla. Nämä ovat selvä kärki kaksikko. Yli 200 000 lainan autokuntia ovat näiden lisäksi Kuopio 228 394, Joensuu 209 957 ja Helsinki 205 630. Porin auto-osaston osastonjohtajan Eija Ahosen toteaa Tampereen autojen facebook sivuilla, että Pori on lainaukseltaan suurin yhden auton kunta 182 293 lainalla.

Pienimmät lainat: Utsjoki 4816 ja Muonio 5651. Nämä ovat yhteispohjoismaisia autokuntia. Pelkästään Suomen rajojen sisällä olevat pienimmät lainaukseltaan ja samalla alle 10 000 lainan autokuntia ovat Kangasniemi 7520, Heinävesi 8204 ja Lappajärvi 8310 lainaa. Suurimmat ryhmät lainauksen osalta ovat 20-30 000 lainaa 27,5% ja 50-75 000 lainaa 20,4%

Suurimmat lainauksen nousut: Lappeenranta 44,4%, Saarijärvi 33,1% ja Lieto 27,9%. Tässä suurin ryhmä oli 0,1-5,0% jonka osuus on 48,9% eli noin puolella lasku oli kuitenkin pientä.

Suurimmat lainauksen laskut: Vöyri 45,8%, Kemi 36,5%, Alajärvi 34,2%. Tässä suurimmat ryhmät ovat 0,1-5,0% jonka osuus on 40,5% ja ryhmä 5,1-10,0% jonka osuus on 29,7% eli kokonaisuutena laskut ovat kohtalaisen pieniä.

Kokonaisuutena lainaus nousi 37,8% ja laski 62,2% kunnista eli noin kahdesta kolmanneksesta lainaus laski.

Suurimmat osuudet koko kunnan kirjaston lainauksesta: Padasjoki 51,2% joka säilytti selvästi ykköspaikkansa vaikka sen luku hieman laski. Seuraavina ovat Sievi 42,8% ja Nivala 35,5% Tässä suurimmat ryhmät ovat 5,1-10,0%:n osuus 22,5%, ryhmä 10,1-15,0:n osuus 20,8% ja ryhmä 15,1-20,0%:n osuus 20,0%. Eli nämä kolme ryhmää ovat lähellä toisiaan.

Asukasluvultaan pienimmät autokunnat eli alle 5000 asukkaan kunnat (10 kpl) muodostavat 8,4% kaikista autokunnista. Tosin tähän sisältyy nuo kaksi yhteispohjoismaisen auton kunnat. Muuten asukasluvultaan pienin autokunta on Konnevesi (2846 as) ja sen jälkeen kaksi seuraavaa ovat Padasjoki (3279 as) ja Lappajärvi (3317 as).

Maakunnittain (18) nousua oli vain kolmessa joista yhden auton Etelä-Karjalassa on Lappeenrannan auton ansiosta selvästi suurin nousu eli 44,4%. Nuo kaksi muuta nousijaa ovat Keski-Suomi 6,3% ja Uusimaa 0,6%. Laskut vaihtelivat Pohjois-Pohjanmaan 8,6%:sta ja Päijät-Hämeen 8,4%:sta Pohjois-Savon 0,1%:iin.

*) vuonna 2014 lakkautui kirjastoauto Hankasalmella, Huittisissa, Lahdessa (lastenauto), Kemissä ja Punkalaitumella. Kaksi viimeistä eivät näy vielä tilastoluvussa. Sen sijaan siinä näkyvät Joensuun seutukirjaston Enon ja Outokummun autot, jotka lakkautettiin 2013 kesällä. [Lisäys Heli Itkonen-Vesa]